

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

1 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 341 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 31.10. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри музично-інструментальної підготовки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ганна РЕБРОВА

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

Сян Хаоран. (2024). Формування естетичного смаку учнів мистецьких шкіл в умовах інформатизації та євроінтеграції суспільства. *Кваліф. роб. магістра*. Університет Ушинського. 73 с.

Федорець, М. (2022). Загальна музична освіта України: розвиток в умовах інтеграції до європейського культурного простору. *Південноукраїнські мистецькі студії*. Науковий журнал. В. 1. Видавничий дім «Гельветика», сс. 21-26. URL: <https://journals.pdpu.od.ua/index.php/artstudies/issue/view/3>

Федорець, М., Чень Ханлей. (2024). Особливості залучення учнів мистецьких шкіл до музично-естетичної культури в нових соціально-культурних умовах. Тези. Університет Ушинського. 70 с.

Чень Ханлей. (2024). Формування музично-естетичної культури учнів мистецьких шкіл в процесі вокально-хорової підготовки. *Кваліф. роб. магістра*. Університет Ушинського. 72 с.

Марія КОРНІЄНКО,
здобувачка другого рівню вищої освіти Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
науковий керівник Микола ФЕДОРЕЦЬ, кандидат пед. наук.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В НОВИХ СОЦІО-КУЛЬТУРНИХ УМОВАХ

Актуальність теми. Музичне мистецтво посідає важливе місце в процесі освіти та виховання сучасних дітей та підлітків, у зв'язку з чим, актуальною проблемою сьогодення є забезпечити достатню професійну підготовленість майбутніх учителів музичного мистецтва з точки зору сучасних вимог та відповідно діючим соціальними та культурними потребам. В сучасному світі швидко розвиваються нові технології, з'являються зміни в культурному та суспільному житті, тому виникає потреба формувати в здобувачів мистецько-педагогічної освіти новітні компетентності, що відповідатимуть часу. Тому модернізація підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в нових соціо-культурних умовах є необхідним процесом.

Виклад основного матеріалу. Поняття «умова» є філософською категорією, яка відображає зв'язок предмета з певними явищами, без яких його існування неможливе. Це те, що визначає залежність предмета, групи предметів та їхню взаємодію, яка дозволяє предмету існувати, функціонувати і розвиватися (Мужайло, 2018). За науковими джерелами, соціо-культурні умови – це сукупність соціальних і культурних чинників, які мають вплив на життя та діяльність людей у певному суспільстві чи групі.

У наш час музичне мистецтво важливе не тільки як освітня дисципліна, але й як один з ключових елементів культурної ідентифікації особистості. Підготовка вчителів музичного мистецтва має враховувати не тільки педагогічні аспекти, але й соціокультурний контекст їхньої роботи. Це вимагає більш глибокого розуміння викликів часу, різноманітних особливостей сучасних школярів, їх інтересів та потреб.

Щоб фахова підготовка майбутніх учителів означеної спеціальності була якісною та ефективною, потрібно враховувати такі особливості, як постійні зміни в суспільному житті, розвиток технологій та процеси культурної інтеграції. У даному зв'язку варто підкреслити важливість ґрунтовного опанування майбутніми вчителями певних мистецько-педагогічних компетентностей та пов'язаних з ними знань, стосовно художнього сприйняття сучасного світу. На наш погляд, їм важливо більш детально знайомитися з творами української та світової музики різних жанрів і стилів, створених на високому художньо-естетичному рівні, а також з творчістю відомих композиторів і виконавців.

Необхідним та актуальним в нових соціо-культурних умовах є фахове оволодіння майбутніми учителями музичного мистецтва інноваційними педагогічними технологіями у галузі мистецтва, які сприятимуть розвитку музично-творчих здібностей та забезпеченню дієвому музично-естетичному вихованню школярів, що важливо для досягнення дітьми та підлітками достатнього рівню музичної культури. Майбутні учителі повинні знати й вміти ефективно використовувати означені технології, комп'ютерні програми, навчальні платформи, а також інтернет-ресурси й соціальні мережи для залучення школярів до продуктивної музично-творчої діяльності. Використання новітніх музичних програм, навчальних платформ для створення музики, тестування, онлайн-уроків, презентацій, відео та аудіовізуальних матеріалів розширює можливості навчання сучасних школярів. Це не тільки робить уроки музичного мистецтва більш привабливими, інтерактивними, але дозволяє учням самостійно вивчати та розрізняти різноманітні жанри та стилі музики (Марченко, 2023).

Застосування крос-культурного підходу («cross culture») є другою важливою особливістю фахової підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва. Сучасні уроки музики мають включати елементи різних культур, оскільки це допомагає учням ознайомитися з ними, порівнювати їх та зрозуміти відмінності в мистецтві різних країн. На уроках музичного мистецтва важливо вивчати музичні традиції різних народів, їх особливості та історію. Цей підхід формує в учнів гуманість, толерантність та повагу до інших культур (Лю Їге, 2023).

Однією з ключових вимог щодо підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в нових соціо-культурних умовах, на нашу думку, є опанування ними умінь реально інтегрувати в освітньому процесі сучасні загально-педагогічні технології з означеними інноваційними мистецькими технологіями. Загалом, підготовка майбутніх учителів має

містити оволодіння не лише традиційними методиками, але й новітніми продуктивними педагогічним технологіями, що заохочує учнів до уроків музичного мистецтва та до активного музикування (Гриб, 2018).

Психолого-педагогічна підготовка здобувачів є ще одним напрямком мистецько-педагогічної освіти на відповідних факультетах. На нашу думку, означений напрямок підготовки є надзвичайно важливим. Вчителі повинні володіти певними знаннями з психології та педагогіки щоб розуміти стан своїх учнів, їх поведінку, потреби, які можуть бути викликані різноманітними зовнішніми факторами. Знання в цій сфері допомагають вчителям краще розуміти емоційні та соціальні запити школярів, що, у свою чергу, сприяє формуванню позитивної взаємодії на уроках. Психолого-педагогічна підготовка також має включати в себе уміння управління класом та вирішення конфліктів, що є необхідним фактором успішної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Отже, майбутнім учителям музичного мистецтва необхідно більш детально вивчати дисципліни психолого-педагогічного циклу, зокрема, такі як «психологія особистості, вікова психологія, педагогічна психологія, психологія комунікації, психологія музичної діяльності, сучасні психологічні теорії розвитку творчості та креативності, а також музична педагогіка» (Лі Цзяньцзюнь, 2024).

Досвід доводить, що професійна підготовка майбутнього учителя означеної спеціальності має здійснюватися в контексті міждисциплінарного підходу, що дозволяє інтегрувати знання з психології, педагогіки, культурології, музикознавства тощо. Це забезпечує більш глибоке розуміння ними місця музики в сучасному світі та сприяє ефективному викладання музичного мистецтва в нових соціо-культурних умовах. У даному зв'язку важливо нагадати, що особистісно орієнтоване навчання, спрямоване на врахування вчителем індивідуальних особливостей учнів, їх інтересів, здібностей та потреб, також включає в себе «послідовне ставлення педагога до вихованця як до особистості, як до самосвідомого відповідального суб'єкта власного розвитку і як до суб'єкта виховної взаємодії» (Гончаренко, с. 243). Такий підхід передбачає створення сприятливого навчального середовища, де учні можуть вільно виражати свої почуття та ідеї стосовно музики та інших видів художньої культури. У даному контексті, учителю музичного мистецтва важливо уміти урізноманітнювати уроки, використовуючи різні методи навчання, зокрема індивідуальні, групові, пропонувати креативні завдання, які розвивають в учнях творчий потенціал.

Ще одним важливим аспектом підготовки майбутніх учителів музики є відвідування ними концертів, вистав, вокальних і театральних постанов. Це сприяє умінню здобувачів аналізувати музичні твори, знайомитися з новими музичними композиціями, краще дізнатися музику різноманітних жанрів та стилів, як народну, так й створену композиторами. Відвідування гарного концерту або вистави допоможе вчителю знайти натхнення для підготовки якісних та цікавих уроків. Корисною є також залучення здобувачів до

розробки та влаштування різних театральних вистав або сценок разом зі школярами. Така робота залучає учнів до музично-драматичного мистецтва, допомагає їм у створення танцювальних, вокальних та театральних номерів з музичним супроводом.

В напрямку формування особистісних якостей майбутніх учителів музичного мистецтва, основний акцент сьогодні ставиться на інноваційності, розвитку критичного мислення та креативності, на готовності постійно навчатися, отримувати нові знання та удосконалювати уміння й навички. Гнучкість, інноваційність мистецтва та готовність до змін є запорукою успішної майбутньої праці здобувачів в закладах загальної середньої освіти. Вдале втілення таких якостей покращуватиме продуктивність загальної музичної освіти, сприятиме формування музичної культури школярів, тому, що сучасний учитель повинен не лише навчати, а й надихати нові покоління.

Узагальнюючи основні напрямки якісної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва в нових соціо-культурних умовах, важливо зазначити, що сьогоднішні здобувачі повинні бути відкритими до нових ідей та підходів, адже це допоможе їм створити креативне та надихаюче освітнє середовище, де кожен учень відчуває власну неповторність та значимість. Успішна реалізація означених напрямків підготовки майбутніх учителів сприятиме всебічному розвитку особистості учнів, їх здатності до творчої діяльності в сучасному соціо-культурному просторі.

Висновок. Отже, підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва вимагає комплексного міждисциплінарного підходу, що охоплює інтеграцію сучасних технологій, перетин культур, особистісно орієнтоване навчання, достатню психолого-педагогічну підготовку та набуття певних особистісних якостей. Означені елементи формують учителя нової генерації, готового до викликів сучасності, здатного адаптувати інноваційні методи викладання предмета та креативно працювати в нових соціо-культурних умовах, що постійно змінюються. Такий вчитель не лише передає знання, а й формує в учнів відповідну поведінку в соціумі, толерантність, розвиває музичні здібності, творчий потенціал та соціо-культурну адаптацію.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мужайло, І. С. (2018). Соціокультурні умови міжкультурного виховання учнів з особливими освітніми потребами у позакласний час. Зб. наук. праць. Вип. 8. Славянськ: сс. 173-177.
2. Ткаченко, М. О. (2015). Специфіка та зміст фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. сс. 1-2. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/af9aaa99-5af6-4d5f-aee7-a4b382bbe57e/content>
3. Козир, А. В., Сверлюк Я. В., Кучинська І. О. (2020). Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва. Видавець ПП Зволейко Д. Г. 240 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5563/Profesiino->

pedagogichna-pidhotovka-maibutnoho-vchytelia-muzychnoho-mystetstva-monohrafiia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

4. Марченко, В. (2023). Інтеграція музичної освіти України в систему світової музичної освіти. сс. 3. URL: http://www.apn-journal.in.ua/archive/57_2022/part_2/16.pdf

5. Гриб, О. (2018). Тенденції розвитку сучасної музично-педагогічної освіти. Молодь і ринок. No 2. сс. 128-132.

6. Лю, Їге (2023). Крос-культурний підхід як методологічна основа професійної підготовки майбутніх учителів. Наука і Освіта, No 2. с. 122.

7. Гончаренко, С. (1997) Український педагогічний словник. Київ : Либідь. сс.243. URL: <https://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0009714>

8. Теплова, О. Ю. (2019) Психолого-педагогічні основи готовності вчителя музичного мистецтва до творчої самореалізації. Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. 89 с. URL: <https://sj.udu.edu.ua/index.php/tmae/article/download/112/109/441>

9. Лі, Цзяньцзюнь. (2024). Підготовка майбутніх учителів музики до впровадження компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходу в закладах ЗСО. Квал. роб. магістра. Одеса. Університет Ушинського. 62 с.

王继一（追客），

二级（硕士）毕业生

科学主管 M.O. Fedorets, 候选人ped。科学的

国家机构“南乌克兰国家

以 K. D. 乌申斯基命名的师范大学”，

Ван Цзиі (Жуйке),

здобувачка другого (магістерського) рівня
науковий керівник Федорець М.О., канд. пед. наук

未来音乐教师声乐文化的形成

ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ

注释。对学生声乐训练问题的分析表明，其内容主要涉及表演艺术教育培训机构培训表演活动专家的教师。

因此，在中国（杨洪年，李乔，麦格顺，徐深忠），声乐和表演艺术的一般问题被考虑。

关键词:音乐,艺术能力,方法论.

Підготовка естрадних співаків до концертної діяльності.....	80
Рябокін А.	
The scope of the lyrical soprano in Western-European operas of the nineteenth century.....	82
Чжан Юеян, Вороновська О.	
Твори сучасних китайських композиторів для двох фортепіано як самобутній напрямок у розвитку китайського фортепіанного ансамблю.....	85
Чжоу Лісі, Вороновська О.	
Особливості виконавської вокальної культури епохи бароко.....	88
Xie Zhouxiang	
Improving the performance skills of future bachelors in the process of learning to play the flute.....	91
Osadcha T., Wu Mengzi	
Methods of developing creative abilities of future music teachers in the process of conducting and choral training.....	94
Sun Yulai	
Formation of vocal competence of future bachelors using multimedia technologies.....	97
Ni Yuanxi	
Formation of vocal speech culture of future art school teachers.....	101
Liang Weihong	
Formation of stage and picture culture of future bachelors in the process of vocal training.....	104
Liu Zihan	
Artistic and creative potential of future bachelors in the process of vocal training: the essence of the concept.....	108
Levytska I., Li Dongjie	
Features of executive training of higher education acquires in the process of learning to play the saxophone.....	112
Іригіна С., Вишня О.	
Диригентсько-хорова підготовка майбутніх бакалаврів у закладах вищої освіти України та Китаю.....	116
Лі Цзяньцзюнь	
Актуальні аспекти підготовки майбутніх учителів музики до впровадження компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходу.....	119
Федорець М., Чень Ханлей,	
Особливості залучення учнів мистецьких шкіл до музично-естетичної культури в нових соціально-культурних умовах.....	123
Фань Сіньюй, Федорець М.	
Формування художнього смаку як компонента музично-естетичної культури учнів мистецьких шкіл.....	126
Корнієнко М.	

Особливості підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в нових соціо-культурних умовах.....	129
Ван Цзі (Жуйке)	
Формування вокальної культури майбутніх учителів музики.....	133
Ходот А.	
Результати діагностики сформованості індивідуального сценічного іміджу школярів умовах навчання естрадного співу.....	137
Іригіна С., Шиліна А.	
Українська пісенна спадщина як засіб розвитку національної самосвідомості здобувачів вищої освіти.....	140
Дай Хуей, Кьон Н.	
Сутність поняття «різностильові вокальні навички».....	144
Барановський Ю.	
Поліхудожня обізнаність як основа майстерності майбутнього артиста оркестру.....	146
Чень Сяоюй, Кьон Н.	
Сутність і структура вокально-стильової майстерності майбутніх викладачів України й Китаю.....	148
Грабовська А.	
Особливості впливу національних меншин на хореографічне мистецтво Закарпаття та розвиток фольклору.....	149
Костенко Т.	
Система роботи з розвитку творчого потенціалу вихованців в дитячому хореографічному колективі.....	156
Кочиашвілі А.	
Музично-естетичний смак як важлива компонента у формуванні творчої особистості.....	163
Балакан Д.	
Значення мастерингу в музичному мистецтві.....	165
Лукасян Л.	
Особливості ритмічного устрою в жанрі босанова.....	167
Го Шижун, Ніколаї, Г.	
Стилізація як засіб сучасної інтерпретації традиційної китайської хореографії	168
Небещук Є.	
Жанрові особливості балади.....	171
Добровольська, Р.	
Ретроспективний аналіз музикотерапевтичної освіти в США.....	173
Dashkovskiy V.	
Concert and performing activity as a condition for self-expression of future piano teachers.....	176